A°. 1828. N°. 2.

BREDASCHE COURANT.

Zaturdag den 12 Januarij

NEDERLANDEN

AMSTERDAM den 8 Januarij.

Men wil, dat hier te lande berigten zijn ontvangen van Java, waarin gemeld wordt, dat, daar men niet vreemd was van het denkbeeld, dat het hoofd der muitelingen, *Diepo Negoro*, slechts tijd zocht te winnen met zijne onderhandelingen, men besloten had, om, indien de zaken niet dadelijk eenen beslissenden keer namen, hem met de aanmerkelijke krijgsmagt, bij het vertrek der laatste berigten op genoemd eiland vereenigd, aan te vallen en te bedwingen.

— In 1827 zijn in Hamburg binnen gekomen 1654 schepen, waaronder 102 uit de West-Indiën en 129 uit Zuid-America.

'sGRAVENHAGE den 9 Januarij.

Door Z. M. zijn de hierna vermelde benoemingen gedaan, als:

Tot Plaatselijke Kommandant van de 2de klasse, te Utrecht, den Luitenant-Kolonel *J. W. Gruneboseh*, van de 13de afdeeling Infanterie.

Tot Directeur van 's Rijks Hospitaal te Utrecht, den Officier van Gezondheid der eerste klasse, *Beckers*.

Wijders heeft het het den Koning behaagd, in derzelver respective rang en anciënniteit over te plaatsen:

Bij het Garnizoens Hospitaal te Nijmegen, den 1sten Officier van Gezondheid *van Onsenoort*, van 's Rijks-Hospitaal te Utrecht.

Gelijk mede door den Koning is goedgekeurd het verlenen van pensioen aan den Kolonel *D. Beckman*, Plaatselijke Kommandant van de 2de klasse, te Utrecht.

Aan den Directeur van 's Rijks-Hospitaal te Utrecht, *J. C. Sluis*.

UTREGHT, den 9 Januarij.

Het getal der studenten aan deze Hoogeschool bedroeg den 1ste November ll. 498 waarvan 169 voor de Godgeleerdheid, 95 voor de Regtsgeleerdheid, en 21 voor de Geneeskunde bestemd zijn; terwijl het aantal dergenen die zich voor de Wiskunde en Natuurlijke Wijsbegeerte ingeschreven hadden 45, en die zulks voor de Letteren gedaan hadden, 168 beliep.

HAARLEM den 9 Januarij.

In Brugge zijn in 1827 geboren 1265 kinderen, overleden 1198 personen en gehuwd 247 paren. (In 1827 bedroeg het aantal der geborenen 1345, dat der overledenen 1106 en dat der huwelijken 287.)

In 's Gravenhage zijn geboren 1781 kinderen, overleden 1319 personen en gehuwd 487 paren. (In 1826 bedroegen deze getallen 1953, 1316 en 495) In Rotterdam zijn geboren 2738 kinderen, overleden 2249 personen en getrouwd 560 paren. (In 1826, 2747-2115-573.) In Dordrecht zijn geboren 760 kinderen, overleden 514 personen, gehuwd 163 paren. (In 1826, 742-586-179.) In Delft zijn geboren 527 kinderen, overleden 415 personen en gehuwd 100 paren. (In 1826, 604-409-114.)

In Brussel zijn in het jaar 1827 geboren 3861 kinderen, overleden 3022 personen en gehuwd 878 paren.

EGIJPTE.

ALEXANDRIA den 12 November.

Wij hebben de volgende berigten nopens den opstand der Wechabieten tegen den Pacha van Egijpte. De Scherif van Mecca heeft zich in opstand tegen de Porte gesteld. De Turken onder bevel van *Ahmed*-Pacha, hadden met 3000 man kavalerie, 4000 man infanterie en een groot korps Arabieren, Medina, Mecca, Jambo en andere plaatsen bezet. De eerste aanval der rebellen had plaats te Medina, waarbij zij de overhand behielden; zij maakten zich meester van de engten van Saffra en Dschidda, ten einde den Turken den weg naar Jambo afte snijden. Van daar trokken de opstandelingen op Mecca, alwaar *Ahmed*-Pacha zijne kavalerie grootendeels verloor en niet dan met veel moeite zelve ontkwam. Mecca en Taif vielen in de handen der Wechabieten, en de Turken en Egijptenaren overal verslagen zijnde, trok *Ahmed*-Pacha daar Dschidda terug.

De Pacha heeft op deze tijding *Mehmed* met 3000 man Arabische kavalerie, 2600 man Turksche kavalerie en 12000 man infanterie naar Arabie gezonden om de rebellen tot gehoorzaamheid te brengen. Men verlangt naar verdere berigten.

ITALIE.

FLORENCE den 29 December

Men verneemt dat nabij de haven van Mijkone eenige kleine Grieksche roofschepen zijn verbrand; deze gebeurtenis schijnt aanleiding tot de tijding te hebben gegeven van het verbranden der Grieksche vloot bij Scio

Intusschen ontvangt men geene nadere berigten uit de streken van Scio; volgens geruchten zoude het kasteel zich hebben overgegeven, doch op geruchten kan men weinig staat maken.

De Engelsche oorlogsbrik *Weazze* is van Malta te Korfu aangekomen. Te Malta lagen vele oorlogschepen ten anker; behalve de Engelsche linieschepen *de Azia*, *de Albion* en *de Genua*, het fregat *de Talbot*, *de Musquito*, *de Brisk*, *de Philomèle*, *de Racer* en *de Hind*, bevinden zich aldaar het Fransche linieschip *Breslau*, en de Russische linieschepen *Azoff*, *Hangud*, *Ezekiel* en *Alexander-Newsky*, de fregatten *Prowornoy* en *Castor*, en de korvet *Gremiastschy*. Alle deze schepen werden den 9 November reeds van de quarantaine ontslagen, dewijl de generaal *Ponsonby*, onder-gouverneur van Malte, de quarantaine tot op 16 dagen verminderd had, ten einde de beschadigde schepen des te spoediger te kunnen repareren en de gekwetsten aan land te brengen, alwaar zij beter bezorgd worden. De schepen maken zich met den meest mogelijken spoed gereed.

LIVORNO den 21 December.

Lord *Cochrane* doorzeilt den Archipel en beveelt den inwoners der Grieksche eilanden op het strengste en op hunne verantwoordelijkheid, geene kapers meer in hunne havens te ontvangen of uitterusten. Hij onderzoekt met eenige schepen de geheimste bogten der kleine eilanden, waarin de kapers zich verschuilen, en vernielt vele mistieken (Grieksche kapers) welkers manschappen zijn te zamengesteld uit roovers van alle natien zonder vaderland en overigheid, die geene Europesche en zelfs geene Grieksche vlaggen eerbiedigen. De Grieksche regering stelt alles in het werk om deze zeerooverijen te beletten.

GROOTBRITANNIE.

LONDEN, den 5 Januarij.

De hertog en hertogin van Clarence, hebben Woensdag een groot diner aan den Infant don *Miguel* gegeven.

De Courier meent, dat de uitslag der zending van Sir *John Gore*, aan het Parlement niet zal medegedeeld worden dan alleen als de ministers nopens den slag van Navarino mogten aangevallen worden. Nadat de Courier zich op de drie officieele depeches van de Admiraals beroepen heeft, zegt hij: „Wij hebben uit goede bronnen vernomen, en de onderzoekingen van den Admiraal *Gore* hebben de waarheid daarvan gestaafd, dat eenige der gevangene Turken, welke in onze handen gevallen zijn, hebben verklaard, dat de Turksche Admiraal het voornemen had de gecombineerde vloot, gedurende den nacht, door middel zijner branders te vernielen, en dat men daartoe reeds toebereidselen gemaakt had."

Kapiten *Fellowes*, van het Fregat Darmouth, op welkers sloepen de Turken voor het gevecht van Navarino geschoten hebben, is te Londen aangekomen, en heeft gisteren eene lange audientie bij den lord Groot-Admiraal gehad.

Uit Mexico schrijft men in dato den 23 November, dat het congres den 16 een decreet heeft aangenomen, waarbij bevolen wordt, dat alle Spaansche geestelijken Mexico moeten verlaten, en dadelijk alle eigendommen welke zij in de kloosters bezitten, moeten overgeven; zij mogen gene andere dan hun in eigendom toebehoorende goederen, mede nemen.

FRANKRIJK.

PARIJS den 6 Januarij.

Van de oude ministers zijn alleen overgebleven de graaf *de Chabrol*, minister van marine en der kolonien, een kundig man, en de bisschop *van Hermopolis* voor de geestelijke zaken; gelukkiglijk heeft de Koning het publiek onderwijs dat onder zijn bestuur in handen der Jezuiten geraakt is, hem afgenomen.

Omtrent de nieuwe ministers denkt men zeer verschillende. De oppositie bladen zijn verheugd dat de Koning het ministerie veranderd heeft en ontkennen niet dat de nieuwe ministers vele bekwaamheid en geschiktheid bezitten, doch meenen dat dit nieuwe ministerie ook niet van duur zal zijn; de *Constitutionnel* zegt onder anderen: » Alles wat wij op dit oogenblik kunnen zeggen is, dat het nieuwe ministerie niet is tezamengesteld om zich lang te kunnen handhaven; wij vreezen dat het cement te slecht is om de bouwstoffen aan elkander te houden. Dit is misschien eene uitrekening van den heer *de Villèle*; doch die berekening is mis. Of het nieuwe ministerie zich staande houdt of valt, de politieke rol van *de Villèle* is uitgespeeld; de nieuwe verschijning van dien man in het bestuur zoude groote gevolgen hebben; een dusdanig ongeluk zal niet gebeuren; het teeken van de publieke verwerping is met vurige letters op zijn voorhoofd geschreven; voor de regtbank des lands gebragt, is hij veroordeeld en verworpen.

» Andere redenen doen ons gelooven dat het nieuwe ministerie zich niet in deszelfs geheel zal kunnen handhaven. Indien wij de ministers één voor één beoordeelen en hunne bekwaamheden nagaan, dan vinden wij er geen een, welke verdiensten hij ook anders moge bezitten, welke in staat is zich aan het hoofd der zaken te stellen, zich tot een leidsman in het constitutioneel sijstema op te werpen, en door karakter en talenten te heerschen. Het gezag der deugd, der talenten, des karakters is eene noodzakelijkheid in een vertegenwoordigend bestuur; daardoor heerscht men op de tribune en in den raad; daardoor verheft zich een *Chatham* in het midden der stormen, weet zich tegen alle factien te handhaven, en den voorspoed van zijn land te verzekeren. Wij hebben zoodanig man in den nieuwen raad gezocht, maar niet gevonden.

» Voor het overige kunnen de ministers zich gerust stellen: zij zullen naar hunne daden beoordeeld worden; wij zijn de werktuigen niet van eene onredelijke en blinde oppositie, maar van eene wijze en verlichte oppositie; dat zij getrouw zijn aan hunne eden; dat zij magt genoeg bezitten om Fransche en Burgers van den Staat te zijn, en zij hebben niets van de publieke opinie te vreezen."

De oppositie bladen maken zich ongerust dat de Koning nog geen president der ministers benoemd heeft, hetwelk de heer *de Villèle* van het vorige ministerie was.

In de dagbladen vindt men nog het volgende aangehaald omtrent de nieuwe ministers.

De graaf *de la Ferronnays*, minister van buitenlandsche zaken, is schoonbroeder van den hertog *de Blacas*; hij kwam in 1814 met den hertog in Frankrijk en werd in 1815 tot pair verheven; als ambassadeur in Petersburg heeft hij blijken van ervarenis gegeven.

De burggraaf *de Martignac*, heeft zich voor de balie te Bordeaux op

eene voordeelige wijze doen kennen. Tot 1822 bekleedde hij de functien van procureur-generaal te Limoges; na als commissaris-civil bij het leger van Spanje gediend te hebben, werd hij minister van staat en directeur-generaal der registratie en domeinen. Hij bezit veel welsprekendheid.

Van den 7 Januarij.

Gisteren zijn de nieuwe ministers bij den graaf *de Chabrol*, minister van marine, vereenigd geweest.

De *Constitutionnel* zegt, dat de ministers de nationale garde van Parijs weder zullen herstellen.

De gehaatte directeur van politie *Delavau*, is door den heer *de Belleyme* vervangen.

Den 31 December hoorde een inwoner van eene der voorsteden van Colmar in zijn tuin de honden een geweldig gehuil aanheffen; hij begaf zich derwaarts en zag eenen grooten wolf met een der honden vechten; hij wapende zich met een stok en viel op den wolf aan, doch deze wierp hem op den grond en had hem reeds verscheiden wonden toegebragt, toen de buren ter hulp toeschoten en den wolf afmaakten.

Nadat de *Gazette de France*, gedurende eenige dagen, als verpletterd geweest is door den val van het Ministerie, hetwelk zij, door de denkwijze van een goed deel des Franschen volks te honen en te vergrijzen, al zeer slecht gediend heeft, begint zij thans wederom uit die verbijstering te ontwaken, en eene poging te doen om haar aanwezen te behouden; hetwelk haar buiten twijfel ook gelukken zal, hoe verkeerd ook de weg zij, dien zij van stonden af weder inslaat.

Men leest in dat blad van den 8 Januarij, almede het volgende:

» Onder alle de voorregten der Kroon, kan naar het regt om Ministers te kiezen voorzeker het minst betwist worden. Wij hebben ons altijd tegen de pogingen van verschillende partijen, om zich van dat regt meester te maken, verzet, en getrouw aan die leer, hebben wij dan ook de beslissing des Konings eerbiedig afgewacht, om onzen lezeren de nieuwe omstandigheden te doen kennen, waarin wij ons bevinden.

» Wij zijn door geweten en pligt gehecht aan de koningsgezinde beginselen, en hebben het Ministerie ondersteund, hetwelk deszelfs aanzijn aan die beginselen te danken had. Daarmede is het moeijelijkste gedeelte onzer taak afgeloopen; want er behoort veel moed toe om zich den schijn van slaafsche onderwerping te getroosten, die, bij de verdediging onzer beginselen onder een magtig bestuur, op ons rusten moest, dan om het afgetreden bestuur onder het tegenwoordige lof toe te zwaaijen. En hoe men dan ook over het vorige Ministerie denken moge, zoo veel is zeker, dat aan hetzelve eene roemrijke plaats in de geschiedenis van het herstel des Rijks toekomt; en dat het op de achting der Koningsgezinden van toekomstige eeuwen de ruimste aanspraak zoude hebben, al kenschetste deszelfs beheer zich ook door niets anders, dan door den veldtogt in Spanje.

» Welke de oorzaken zijn, die deszelfs val bewerkt hebben, zullen wij niet onderzoeken; maar ons bepalen, om door eene juiste beoordeeling onzer tegenwoordige omstandigheden, de redenen op te sporen, die ons met vertrouwen in des Konings nieuwste besluit moeten doen berusten.

» Men kan den voortgang, dien de omwentelingsgeest in ons land gemaakt, en de teekenen, waardoor dezelve zich in de laatste tijden geuit heeft, wel niet miskennen; maar tevens zal men moeten toegeven, dat er in het Koningrijk van den Heiligen *Lodewijk* eene magt bestaat welke veel krachtiger en duurzamer is, dan die omkeerings-geest; eene magt, die hetzelve voor onheilen bewaard, en den troon, midden in den storm der partijschappen geschraagd heeft, en dit zijn onze koningsgezinde gevoelens, belangen en hebbelijkheden.

» Door de verkondiging van die beginselen, zal de Gazette medewerken tot de nauwe vereeniging van allen, die dezelve koesteren, daar toch in die vereeniging alleen het heil der Monarchij gelegen is. Tot dat doel, hetwelk zij onder het vorige Ministerie niet heeft kunnen bereiken, hoopt zij onder het tegenwoordige aanmerkelijk te zullen naderen.

» De aanstaande zitting zal ons, in de beide Kamers, het schouwspel opleveren eener Koningsgezinde meerderheid, in hevigen strijd met eene minderheid, die zoo wel door haar aantal, als door de begaafdheid harer leden onzag inboezemd. Wij zullen ons beijveren, om de Koningsgezinden onzer Vergaderingen aan den voet des troons te vereenigen. Het nieuwe Bestuur moet, ook buiten zich, eene steun vinden tegen de pogingen eener partij, die hetzelve voorzeker zal trachten omver te werpen: getrouw aan onze beginselen, zullen wij de tolken van het Koninklijk gezag, en daardoor dat gezag zelf onderschragen: daaraan is ons geheele blad toegewijd. Overeenstemming in gevoelens en beginselen heeft ons, gedurende zes jaren, het afgetreden Ministerie doen verdedigen; en wij wenschen van harte, dat zij, die hetzelve opvolgen, zich niet van eenen steun zullen beroven, dien wij verleenen aan al, wat met onze denkwijze en ons geweten overeenstemt. Zoo hoopen wij het Koninklijk gezag te dienen, en, door deszelfs verdedigers te vereenigen, mede te werken tot onderdrukking van den omwentelings-geest, die in ons Frankrijk het hoofd nooit heeft kunnen opsteken, dan wanneer de Koningsgezinden onderling verdeeld waren."

Mengelingen.

De Charade, in de Bredasche Courant van Zaturdag den 5den Januarij jl., is door velen zeer doelmatig ontwikkeld gelijk mede door de volgende twee regels:

De STEENPLAATDRUK is wel een schoone kunst te noemen;
Maar *Nederland* mag zich der vinding niet beroemen.

B... P. S. L.

LOGOGRYPH.

Gij vindt mij, lezer, overal,
In stad, in dorp, in huis, in stal;
Zoo slechts een smid er heeft gewerkt,
Wordt ik er zeker opgemerkt,
En schoon ge er mij niet gaarne ziet,
Weert gij er mij toch doorgaans niet.
Vijf, twee, een vindt gij in den grond,
Of 't woelt er op en boven rond
Een, twee, drie, vijf is ver van zoet,
En wordt in ieder huis ontmoet.
Vier, vijf, drie, een hebt ge aan uzelf,
En ziet het soms aan 't stergewelf.
Wanneer men *Nederlands* dorpen telt,
Moet *drie, vier, vijf* er bij vermeld.
Een, drie, vier, vijf, waarvan 't ook zij,
Heeft altijd eenige waardij,
Het tegendeel geeft veel verdriet,
Schoon men het meer dan eertijds ziet.
Uit 't vijftal letters van mijn' naam,
Stelt gij nog veele woorden zaam;
Dus slechts een weinig nagedacht,
Dan wordt mijn naam ligt voortgebragt.

Te BREDA, bij F. B. HOLLINGERUS PIJPERS, Boekdrukker en Boekverkooper.